

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Насоки за ключови одит съображения във връзка с въвеждане на еврото за финансовата 2026 година

Уважаеми колеги,

Въвеждането на еврото като официална парична единица на Република България, считано от 1 януари 2026 г. е събитие с историческо значение и всеобхватен характер, което засяга икономиката и паричната политика на страната, както и всички предприятия и други стопански субекти в България, независимо от техния предмет на дейност, размер и сложност. Преходът е уреден със Закона за въвеждане на еврото в Република България и има пряко отражение върху финансовото отчитане и свързаните с него процеси и информационни системи на българските дружества. Финансовата 2026 г. е първата година, за която всички дружества в България следва да изготвят и представят годишните си финансови отчети в евро. Поради това въвеждането на еврото представлява специфична тема за одитите на финансови отчети за 2026 г. в два основни аспекта: оценка на правилното и подходящо отразяване на прехода към еврото в годишния финансов отчет и извършване на допълнителни одиторски процедури, насочени по-специално към промените в процесите и ИТ системите и към спазването на приложимите изисквания на Закона за въвеждане на еврото в Република България. Настоящите насоки имат за цел да подпомогнат одиторите при разглеждането на тези аспекти и да допринесат за установяването на последователна одиторска практика.

I. Оценка на счетоводните аспекти, свързани с въвеждане на еврото

1.1 Промяна на функционалната валута по МСС 21

Съгласно МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“ функционалната валута е валутата на основната икономическа среда, в която предприятието осъществява дейността си, т.е. средата, в която то основно генерира и изразходва парични средства. Определянето ѝ не е избор на счетоводна политика, а фактическа преценка въз основа на обстоятелствата. Основните фактори са: валутата, която оказва най-съществено влияние върху продажните цени на стоките и услугите; валутата на държавата, чийто конкурентни сили и нормативна уредба основно определят тези цени; и валутата, която оказва най-съществено влияние върху разходите за труд, материали и други разходи за предоставянето на стоки или услуги. Допълнителни фактори са валутата, в която се генерират средствата от финансовата дейност, и валутата, в която обичайно се държат постъпленията от оперативната дейност.

Считано от 1 януари 2026 г., еврото заменя лева като валута на Република България и става законното платежно средство, в което се деноминират и уреждат паричните отношения в страната. Тази промяна засяга ценообразуването, нормативната и конкурентната среда, плащанията към доставчици и служители, финансирането и валутата, в която се генерират и държат паричните потоци. За предприятие, което осъществява основната си дейност в България и до 31 декември 2025 г. използва лева като функционална валута, от 1 януари 2026 г. факторите за определяне на функционалната валута принципно обосновават приемането на еврото за функционална валута. Следователно въвеждането на еврото представлява

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

промяна на функционалната валута от лев в евро, освен ако конкретните факти и обстоятелства за дадено предприятие обосновават различен извод.

Когато настъпи промяна във функционалната валута, МСС 21 изисква ефектът да се отчита за бъдещи периоди, считано от датата на промяната. На 1 януари 2026 г. предприятието превакутира всички активи, пасиви и компоненти на собствения капитал от левове в евро, като разделя левовите им стойности на пълната числова стойност на официалния валутен курс 1,95583 лева за 1 евро. Официалният валутен курс не се закръглява или съкращава при изчислението; получените стойности се закръгляват съгласно приложимите законови правила. Превакутираните стойности на немонетарните позиции се третират като техни нови исторически стойности в евро. Тъй като един и същ неотменимо фиксиран курс се прилага към всички позиции към датата на промяната, не възниква курсов ефект по смисъла на МСС 21; възможни са единствено разлики от закръгляване. Тези разлики следва да се отразят последователно в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България, включително специалните правила за превакутиране на капитала, а остатъчният несъществен ефект от закръгляване се отнася към собствения капитал.

1.2. Промяна на валутата на представяне

Представянето на годишния финансов отчет за 2026 г. в евро представлява промяна на валутата на представяне от левове в евро. По принцип, когато такава промяна не е изрично уредена от друг МСФО счетоводен стандарт, тя се разглежда като доброволна промяна в счетоводна политика по МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“. Доброволна промяна е допустима само когато води до финансова информация, която е надеждна и по-уместна за отразяване на ефектите от сделките, другите събития и условия върху финансовото състояние, финансовите резултати или паричните потоци на предприятието. Промяната се прилага ретроспективно, освен доколкото е практически неприложимо да се определи ефектът за отделните периоди или кумулативният ефект. При ретроспективно прилагане сравнителните суми се коригират така, сякаш новата счетоводна политика винаги е била прилагана, а приложимият кумулативен ефект се отразява в началните салда на засегнатите компоненти на собствения капитал за най-ранния представен период. Също така, при ретроспективното прилагане на счетоводната политика, съгласно МСС 1 предприятието представя и допълнителен сравнителен отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния представен сравнителен период.

МСС 8 изисква да се оповестят естеството и причините за промяната, основанието, поради което новата политика предоставя надеждна и по-уместна информация, размерът на корекцията за текущия и за всеки представен предходен период по отделни засегнати позиции, както и корекцията за периоди преди представените, доколкото това е практически приложимо. Когато ретроспективното прилагане е практически неприложимо, се оповестяват обстоятелствата и начинът и моментът, от който промяната е приложена.

В конкретния случай промяната във валутата на представяне произтича от законово изискване финансовите отчети за 2026 г. на предприятията в България да бъдат съставяни в евро. Тя е всеобхватна, засяга всички съставители на годишни финансови отчети и не е резултат от индивидуално решение на отделно предприятие. Сравнителната информация към 31 декември 2025 г. и за годината, завършваща на тази дата, следва също да бъде

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

представена в евро чрез разделяне на левовите суми на официалния фиксиран курс 1,95583 лева за 1 евро. Поради прилагането на един и същ фиксиран курс не се очакват съществени ефекти от самото превалутирание, различни от закръглявания.

Считаме, че когато ефектът от превалутирането към 1 януари 2025 г. е несъществен и се свежда до закръглявания, представянето на допълнителен отчет за финансовото състояние към тази дата не би предоставило съществено по-полесна или уместна информация, а би довело до непропорционални допълнителни усилия. Поради това трети отчет за финансовото състояние към 1 януари 2025 г. не се изисква, ако предприятието е определило и оповестило, че ретроспективното превалутирание няма съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на сравнителния период. Този извод следва да се преценява с оглед на конкретните факти и съществеността за съответното предприятие.

Практическо обобщение по отношение на ГФО за 2026 г.:

- Информацията за текущата 2026 г. се изготвя и представя в евро.
- Сравнителната информация за 2025 г. се представя в евро чрез превалутирание на левовите суми по официалния курс 1,95583 лева за 1 евро.
- Правят се приложимите оповестявания по МСС 21 по отношение на факта, че има промяна във функционалната на предприятието в резултат на въвеждане на еврото като официална парична единица в България
- Правят се приложимите оповестявания по МСС 8 относно естеството, причините и ефектите на промяната във валутата на представяне; оповестява се официалния фиксиран курс 1,95583 лева за 1 евро, по който е извършено превалутирането на сравнителната информация
- Не е необходимо да се представят и оповестяват отделни финансови ефекти от прехода към еврото към 1 януари 2025 г. или трети отчет за финансовото състояние, когато ефектът е несъществен.
- Не е необходимо колоната със сравнителна информация за 2025 г. да бъде обозначавана като „преизчислена“, доколкото няма промяна в признаването или оценяването на позициите, а единствено промяна на мерната единица на представяне; промяната и методът на превалутирание се поясняват в бележките.
- В отчета за промените в собствения капитал ефектите от превалутирането на началните салда могат да бъдат представени на отделен ред „Ефект от превалутирание в евро“, когато това подпомага разбирането на прехода, или да бъдат включени в движенията за 2026 г., ако ефектът е несъществен и избраното представяне е ясно, последователно и подходящо оповестено.
- Примерни оповестявания във връзка с прехода към еврото са илюстрирани в Приложението, раздел А към Насоките

1.3. Предприятия, прилагащи Националните счетоводни стандарти

При финансово-отчетна рамка Национални счетоводни стандарти не се прави разграничение между „функционална валута“ и „валута на представяне“ по смисъла на МСС 21. СС 21 „Ефекти от промените във валутните курсове“ използва единното понятие „отчетна валута“, определено като валутата, в която се представя годишният финансов отчет. Всяка валута, различна от отчетната валута, се третира като чуждестранна валута.

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Считано от 1 януари 2026 г., отчетната валута на предприятията в България, прилагащи НСС, е еврото. Доколкото НСС не съдържат подробни правила за счетоводното третиране на тази всеобхватна законово установена промяна, считаме, че при разработването и прилагането на счетоводната политика могат да се използват по аналогия основните подходи по МСФО счетоводните стандарти, доколкото те не противоречат на НСС и на приложимото българско законодателство. Това означава началните салда към 1 януари 2026 г. и сравнителната информация за 2025 г. да се превалутират в евро по официалния валутен курс 1,95583 лева за 1 евро, като възникналите разлики от закръгляване се отразят последователно и несъществени остатъчни ефекти се отнесат към собствения капитал.

По аналогия с изложеното по-горе за предприятията, прилагащи МСФО счетоводните стандарти, годишният финансов отчет съгласно НСС за 2026 г. се изготвя и представя в евро, а сравнителната информация за 2025 г. се представя в евро след превалутирание по официалния валутен курс. Не се очакват съществени ефекти от самото превалутирание, различни от закръглявания. Поради това, когато ефектът към началото на сравнителния период е несъществен, не е необходимо оповестяване на финансови ефекти от прехода към еврото към 1 януари 2025 г., нито обозначаването на сравнителната информация за 2025 г. като „преизчислена“. Предприятието следва да направи подходящи оповестявания относно промяната на отчетната валута, приложения официален валутен курс, начина на превалутирание и отчитането на разликите от закръгляване. В отчета за собствения капитал ефектът от превалутирането на началните салда може да бъде представен отделно, когато това е полезно за разбирането на информацията, или да бъде включен в движенията за 2026 г., ако е несъществен и представянето е ясно и последователно.

Примерни оповестявания във връзка с прехода към еврото са илюстрирани в Приложението, раздел Б към Насоките.

II. Препоръчителни допълнителни одиторски процедури, свързани с прехода към еврото

Във връзка с приемането на еврото, регистрираните одитори могат да извършат допълнително следните дейности, доколкото те са приложими за обхвата, сложността и предмета на дейност на одитираното предприятие:

- На етап планиране регистрираният одитор следва да получи разбиране относно процеса за преминаване към евро, в т.ч. кои са отговорните лица или кой е екипът, ангажирани да извършат изчисленията, свързани с превалутирание на началните салда на 1 януари 2026 г., както и дали са спазени изискванията, заложиени в „Закона за въвеждане на еврото в Република България“. Чрез проучващи запитвания към ръководството, счетоводния отдел или конкретните отговорни лица регистрираният одитор ще разбере и документира дали има извършени промени на системите и софтуерните приложения, които генерират финансова информация. Такъв процес може да е сведен до отговорностите на едно конкретно лице, но в случая на комплексен или множество софтуери, е възможно да бъдат въвлечени и ИТ служителите на предприятието или външни ИТ експерти, които да имат грижата да подсигурят миграция на данните от лева в евро или автоматично превалутирание. Ако

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

се е наложила доработка на ИТ софтуер/и, регистрираният одитор следва да проучи дали са спазени политиките на предприятието във връзка с оторизация на промените и тестване на данните и гарантиране на точността и пълнотата на данните. Дали процесът по преход към еврото е сложен или съществен за дружеството, до голяма степен зависи от индустрията на предприятието. Например, предприятия с големи бази данни за разчетите с клиентите или за предлаганите стоки и услуги, свързани с обработката на множество данни (банки, телекоми, застрахователи, пенсионноосигурителни фондове, компании за битови услуги, фирми със значително продуктово портфолио) може да са значително по-съществено засегнати от преминаването към новата функционална/отчетна валута евро. В случай, че промените са преценени като съществени за дружеството или ИТ средата е сложна, може да бъдат включени в екипа на одиторския ангажимент и ИТ специалисти, които да проследят как са внедрени промените в системите и как е осигурена точността и пълнотата на данните;

- Като част от получаването на разбиране за предприятието и средата, в която то функционира в съответствие с МОС 315, одиторът следва да получи общо разбиране за законовата и регулаторна рамка, приложима по отношение на предприятието и отрасъла или сектора, в който предприятието осъществява своята дейност; и как предприятието спазва изискванията на тази рамка. В работния документ, в който одиторът документира приложимата законова рамка, може да отбележи промяната в законодателството и да направи заключение доколко новият „Закон за въвеждане на еврото в Република България“ е от съществен характер за дружеството. Проверката за спазването на законодателството съгласно МОС 250 (преработен) „Съобразяване със закони и нормативни разпоредби при одита на финансови отчети“ може да се изразява не само до проверка дали са превалутирани правилно началните салда, но и дали е спазено изискването до края на годината за промяна на устава чрез вземането на решение и вписването в Търговския регистър на стойността на един дял / акция, както и при определени индустрии дали са поддържани през определен период цените в лева и в евро на продаваните стоки в търговските обекти и др. нормативни изисквания, заложили в „Закон за въвеждане на еврото в Република България“. Неразделна част от процедурите на етап планиране и на заключителен етап е проверката на кореспонденцията с регулаторни органи и извършване на проучващи запитвания към ръководството, за да се разбере дали е имало проверки и дали са наложени глоби или санкции на предприятието от контролните органи;
- При извършването на одиторски процедури за проверка на финансовия отчет и по-специално на представянето и оповестяванията относно преминаването към функционална/отчетна валута евро, регистрираният одитор следва да направи сравнение и преизчисление на началните салда и да проследи дали са спазени изискванията в Закона за въвеждане на еврото в Република България, чл. 31 по отношение на превалутирането на капитала на търговските дружества и съпътстващите тестове за аритметична точност;

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

- Във връзка с представянето и оповестяването в годишния финансов отчет, одиторът следва да проследи дали са направени подходящи оповестявания съгласно избраната счетоводна рамка, напр. в случай на МСФО как са приложени изискванията на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ и дали е необходимо включването на сравнителни периоди и обяснения, в т.ч. ефекти от превалутирането на регистрирания капитал и на останалите начални салда (вижте Раздел I от настоящите насоки).
- Ако са съществени разходите за доставчика на счетоводния софтуер, или други изпълнители, ангажирани с прилагането на специфичните изисквания на законодателството за преход към еврото, регистрираният одитор проверява дали са правилно осчетоводени и в общия случай, класифицирани като текущи разходи за периода, вместо капитализирани в стойността на нематериалните активи, тъй като такива разходи не увеличават ползите от активите, а са необходимо присъщи разходи дружеството да продължи да извършва дейността си, спазвайки законите, без да му бъдат налагани санкции и глоби;
- Ако прецени, че е съществено за предприятието, регистрираният одитор може да поиска включването на параграфи в представителното писмо от ръководството за отговорността и задълженията на ръководството, под надзора на лицата, натоварени с общо управление, за подsigуряване, че дейността на предприятието се извършва в съответствие с предписанията на законите и нормативните разпоредби, включително на Закона за въвеждане на еврото в Република България.

III. Одиторско докладване

В общия случай самото въвеждане на еврото и произтичащата от него промяна на функционалната, отчетната или валутата на представяне не налагат специално докладване в одиторския доклад. По-специално, преходът към еврото сам по себе си не е основание за включване на параграф за обръщане на внимание по МОС 706 (преработен) или за определянето му като ключов одиторски въпрос по МОС 701. Необходимостта от такова докладване се преценява въз основа на конкретните факти и обстоятелства по ангажимента и приложимите изисквания на съответния МОС. Параграф за обръщане на внимание може да бъде подходящ само когато въпросът е правилно представен или оповестен във финансовия отчет и по преценка на одитора е от такава важност, че е основополагащ за разбирането на финансовия отчет от потребителите. Когато МОС 701 е приложим, въпрос, който е изисквал значително внимание от страна на одитора и е бил сред въпросите с най-голяма значимост при одита, може да бъде определен като ключов одиторски въпрос; това не следва автоматично от факта на въвеждането на еврото.

Установените или предполагаемите случаи на неспазване на Закона за въвеждане на еврото в Република България следва да бъдат разгледани в съответствие с МОС 250 (преработен). Одиторът оценява естеството и обстоятелствата на неспазването, възможните финансови последици, отражението върху финансовия отчет и необходимостта от допълнителни одиторски процедури. Такива случаи се комуникират своевременно с

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

ръководството и, когато е приложимо, с лицата, натоварени с общо управление, освен ако всички те участват в управлението и вече са запознати с въпроса. Одиторът следва също да прецени дали приложимото законодателство, професионалните или етичните изисквания налагат или допускат докладване на въпроса пред компетентен външен орган.

Съществените слабости във вътрешния контрол, установени във връзка с превалутирането, миграцията на данни, промените в ИТ приложенията, управлението на достъпа, тестването и одобряването на системните промени или подготовката на финансовия отчет, следва да бъдат комуникирани писмено на лицата, натоварени с общо управление, в съответствие с МОС 265. Други установени слабости, които по професионална преценка заслужават вниманието на ръководството, също следва да бъдат комуникирани на подходящо ниво. Тази комуникация е отделна от одиторския доклад и сама по себе си не води до модификация на одиторското мнение.

Неправилните отчитания, свързани с прехода към еврото, включително грешки при превалутирането, неправилно отразяване на промяната на функционалната или отчетната валута, непълна или неточна сравнителна информация и неадекватни оповестявания, следва да бъдат натрупани и оценени по МОС 450, освен когато са явно незначителни. Одиторът комуникира неправилните отчитания с ръководството, изисква тяхното коригиране и оценява некоригираните неправилни отчитания поотделно и в съвкупност, включително техния характер и обстоятелствата, при които са възникнали. Когато некоригираното неправилно отчитане е съществено, одиторът преценява отражението върху одиторското мнение в съответствие с МОС 705 (преработен). Квалифицирано мнение е подходящо, когато ефектът е съществен, но не и всеобхватен, а отрицателно мнение — когато същественото неправилно отчитане има всеобхватен ефект върху финансовия отчет. Параграф за обръщане на внимание не може да се използва като заместител на модифицирано мнение при неадекватно представяне или оповестяване.

Работна група по одиторско докладване към УМС

Даниела Петкова

Боряна Димова

Росица Ботева

Иван Андонов

Силвия Динова

Цвета Георгиева

и рессорен член на УС Валя Йорданова

гр. София

11.09.2026 г.

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Приложение

А. Примерния оповестявания във финансовите отчети, изготвени съгласно МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС във връзка с прехода към еврото

Следващите примерни текстове са илюстративни. Те следва да бъдат адаптирани към обстоятелствата на конкретното предприятие, приложимата финансова-отчетна рамка, формата на финансовите отчети, счетоводните системи, действителните ефекти от превалутирването и преценката за същественост.

Бележка „База за изготвяне“

Считано от 1 януари 2026 г., в резултат на въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България, функционалната валута на [Дружеството/Групата] и валутата, в която е представен [индивидуалния/ консолидирания] финансов[ия] отчет, е еврото. Всички суми са представени в [хиляди евро/евро], освен ако е посочено друго.

Промяна на функционалната валута от лева на евро

До 31 декември 2025 г. функционалната валута на [Дружеството] е била българският лев. Вследствие на въвеждането на еврото като валута на Република България от 1 януари 2026 г. ръководството извърши повторна оценка на факторите за определяне на функционалната валута съгласно МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“. При оценката бяха взети предвид валутата, която оказва основно влияние върху продажните цени, разходите за труд, материали и други оперативни разходи, регулаторната и конкурентната среда, валутата на финансиране и валутата, в която се генерират и държат паричните потоци. Въз основа на тази оценка ръководството определи еврото като функционална валута на [Дружеството], считано от 1 януари 2026 г.

Промяната на функционалната валута е отчетена перспективно от датата на промяната. Всички активи, пасиви и компоненти на собствения капитал към 1 януари 2026 г. са превалутирани от левове в евро чрез разделяне на отчетните им стойности на официалния валутен курс 1,95583 лева за 1 евро. Превалутиранияте стойности на немонетарните позиции са приети за техни исторически стойности в новата функционална валута. Прилагането на един и същ фиксиран курс не е довело до курсови разлики; възникналите разлики са единствено от закръгляване съобразно изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България и са отчетени в [неразпределената печалба/друг подходящ компонент на собствения капитал]. Общият ефект от закръгляването е [несъществен/в размер на XXX евро].

Промяна на валутата на представяне и преизчисление на сравнителна информация в евро

До 31 декември 2025 г. финансовите отчети на [Дружеството/Групата] са били представяни в български левове. Считано от финансовата година, започваща на 1 януари 2026 г., валутата на представяне е променена на евро във връзка със законовото изискване годишните финансови отчети в Република България да бъдат съставяни в евро. Ръководството счита, че представянето в евро осигурява надеждна и по-уместна информация

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

предвид промяната на валутата на страната и основната икономическа среда, в която [Дружеството/Групата] осъществява дейността си.

Промяната на валутата на представяне е приложена ретроспективно. Съответно сравнителната информация към 31 декември 2025 г. и за годината, завършваща на тази дата, е преизчислена като е превалутирана от левове в евро по официалния фиксиран валутен курс 1,95583 лева за 1 евро. Този курс е приложен към всички позиции на сравнителния период за 2025 г. в основните отчети и пояснителните приложения. Поради фиксирания характер на курса превалутирането не е променило отчетните стойности на представените позиции за 2025 г. и не е оказало съществен ефект върху финансовото състояние, финансовите резултати или паричните потоци на [Дружеството/Групата], с изключение на несъществени разлики от закръгляване.

Сравнителната информация не е обозначена като „преизчислена“, тъй като промяната не води до различно признаване или оценяване на активи, пасиви, приходи или разходи, а представлява промяна на мерната единица, в която сумите са представени. [Дружеството/Групата] не представя допълнителен отчет за финансовото състояние към 1 януари 2025 г., тъй като ръководството е оценило, че ефектът от ретроспективното преизчисляване към тази дата е несъществен и се ограничава до закръглявания.

Количествени ефекти от промяната

Промяната на функционалната валута и валутата на представяне не е довела до съществена корекция на отчетните стойности, различна от ефектите от закръгляване. Към 1 януари 2026 г. общият нетен ефект от закръгляването върху собствения капитал е [увеличение/намаление] в размер на XXX евро, отчетено в [неразпределената печалба/друг компонент на собствения капитал]. Ефектът върху отделните позиции на финансовите отчети е [несъществен/представен в таблицата по-долу].

Илюстративно представяне на ефектите от закръгляване

Компонент на собствения капитал	Салдо преди ефекта от закръгляване, евро	Ефект от закръгляване, евро	Салдо след ефекта от закръгляване, евро
Регистриран капитал	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Резерви	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Неразпределена печалба	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Общо собствен капитал	[XXX]	[XXX]	[XXX]

Кратък вариант на оповестяване, когато ефектите са нула или много несъществени

Считано от 1 януари 2026 г., въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България, [Дружеството] промени функционалната си валута и валутата на представяне от български лев на евро. Промяната на функционалната валута е отчетена перспективно, като всички салда към датата на промяната са превалутирани по официалния курс 1,95583 лева за 1 евро като са приложени правилата за закръгляване на Закона за

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

въвеждане на еврото в Република България. Сравнителната информация за 2025 г. е преизчислена като е превалутутирана в евро чрез прилагане на същия фиксиран курс. Превалутутирането не е довело до съществен ефект върху финансовия отчет, различен от несъществени разлики от закръгляване. Поради това не е представен допълнителен отчет за финансовото състояние към 1 януари 2025 г.

А. Примерни оповестявания във финансовите отчети, изготвени съгласно Националните счетоводни стандарти, във връзка с прехода към еврото

Следващите примерни текстове са илюстративни и следва да бъдат адаптирани към конкретните обстоятелства, формата на финансовите отчети, действителните ефекти от превалутутирането и преценката за същественост. СС 21 използва понятието „отчетна валута“, определено като валутата, в която се представя годишният финансов отчет. Доколкото НСС не съдържат конкретни изисквания или насоки за всички аспекти на законово установената промяна на отчетната валута от лев в евро, в примерните оповестявания по-долу са приложени по аналогия съответните принципи на МСФО счетоводните стандарти, доколкото не противоречат на НСС и на приложимото българско законодателство.

Бележка „База за изготвяне“

.....

Считано от 1 януари 2026 г., в резултат на въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България, отчетната валута на [Дружеството/Групата] е еврото. Всички суми са представени в [хиляди евро/евро], освен ако е посочено друго.

Промяна на отчетната валута от лев в евро

До 31 декември 2025 г. отчетната валута на [Дружеството/Групата] е била българският лев. Считано от 1 януари 2026 г., отчетната валута е променена на евро във връзка със законово изискване годишните финансови отчети в Република България да бъдат съставяни в евро. СС 21 определя отчетната валута като валутата, в която се представя годишният финансов отчет, но не съдържа подробни изисквания относно счетоводното третиране на тази всеобхватна законово установена промяна. Поради това [Дружеството/Групата] е приложило по аналогия основните подходи по МСФО счетоводните стандарти, доколкото те не противоречат на НСС и на приложимото българско законодателство.

Всички активи, пасиви и компоненти на собствения капитал към 1 януари 2026 г. са превалутутирани от левове в евро чрез разделяне на отчетните им стойности на официалния валутен курс 1,95583 лева за 1 евро, като са приложени правилата за закръгляване по Закона за въвеждане на еврото в Република България. Прилагането на един и същ фиксиран курс не е довело до курсови разлики; възникналите разлики са единствено от закръгляване и са отчетени в [неразпределената печалба/друг подходящ компонент на собствения капитал]. Общият ефект от закръгляването е [несъществен/в размер на XXX евро].

Преизчисляване на сравнителната информация в евро

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Сравнителната информация към 31 декември 2025 г. и за годината, завършваща на тази дата, е представена в евро чрез превалутиране на сумите в левове по официалния фиксиран валутен курс 1,95583 лева за 1 евро. Един и същ курс е приложен към всички позиции на сравнителния период в основните финансови отчети и пояснителните приложения. Доколкото НСС не съдържат конкретни правила за преизчисляване на сравнителната информация при такава промяна на отчетната валута, подходът е приложен по аналогия с принципите на МСФО счетоводните стандарти за ретроспективно представяне. Поради фиксирания характер на курса превалутирането не е оказало съществен ефект върху финансовото състояние, финансовите резултати или паричните потоци на [Дружеството/Групата], с изключение на несъществени разлики от закръгляване.

Сравнителната информация не е обозначена като „преизчислена“, тъй като промяната не води до различно признаване или оценяване на активи, пасиви, приходи или разходи, а представлява промяна на мерната единица, в която сумите са представени. [Дружеството/Групата] не представя и не оповестява отделни количествени ефекти към 1 януари 2025 г., тъй като ръководството е оценило, че ефектът от превалутирането към тази дата е несъществен и се ограничава до закръглявания. Този подход е приложен по аналогия с принципите на МСФО счетоводните стандарти, тъй като НСС не съдържат конкретно изискване по този въпрос.

Количествени ефекти от промяната

Промяната на отчетната валута не е довела до съществена корекция на отчетните стойности, различна от ефектите от закръгляване. Към 1 януари 2026 г. общият нетен ефект от закръгляването върху собствения капитал е [увеличение/намаление] в размер на XXX евро, отчетено в [неразпределената печалба/друг компонент на собствения капитал]. Ефектът върху отделните позиции на финансовия отчет е [несъществен/представен в таблицата по-долу].

Илюстративно представяне на ефектите от закръгляване

Компонент на собствения капитал	Салдо преди ефекта от закръгляване, евро	Ефект от закръгляване, евро	Салдо след ефекта от закръгляване, евро
Регистриран капитал	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Резерви	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Неразпределена печалба	[XXX]	[XXX]	[XXX]
Общо собствен капитал	[XXX]	[XXX]	[XXX]

В отчета за собствения капитал ефектът е представен на отделен ред „Ефект от превалутиране в евро към 1 януари 2026 г.“ [включен в движенията за 2026 г., поради несъщественост].

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Кратък вариант на оповестяване, когато ефектите са нула или много несъществени

Считано от 1 януари 2026 г., във връзка с въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България, [Дружеството] промени отчетната си валута от български лев на евро. Всички салда към датата на промяната са превалутирани по официалния курс 1,95583 лева за 1 евро при прилагане на правилата за закръгляване по Закона за въвеждане на еврото в Република България. Сравнителната информация за 2025 г. е преизчислена като е представена в евро чрез прилагане на същия фиксиран курс. Доколкото НСС не съдържат подробни правила за счетоводното третиране на тази промяна, са приложени по аналогия основните подходи по МСФО счетоводните стандарти, които не противоречат на НСС и на приложимото законодателство. Превалутирането не е довело до съществен ефект върху финансовия отчет, различен от несъществени разлики от закръгляване.

Настоящите указания са изготвени от Работна група по одиторско докладване към УМС

Даниела Петкова

Боряна Димова

Росица Ботева

Иван Андонов

Силвия Динова

Цвета Георгиева

и ресорен член на УС Валя Йорданова

Те са приети от УС на ИДЕС на 24 септември 2026г., и са одобрени от КПНРО с Решение № 137/13.10.2026г.

гр. София